

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Műfordítás szerzői jogi védelme, jogosulatlan felhasználása

Ügyszám: SZJSZT 16/2000

A rendőrség által feltett kérdés:

1. S. J. fordításának egyedi jellege van-e, tehát szerzői műnek minősülhet-e?
2. Milyen értéket képvisel S. J. által elkészített fordítás?
3. S. J. fordítását milyen mértékben használták fel a nyomtatásban is megjelent műben, valamint azon milyen változtatásokat eszközöltek?

Az eljáró tanács válasza:

Ad 1. S. J. fordítását az eredeti művel összevetve az egyéni, eredeti jellegűnek tekinthető, mert megfogalmazásai, fordulatai nem minden esetben következnek nyelvtanilag az eredeti, angol nyelvű mű szövegéből. A fordítást kétségtelenül lektorálták, ennek során a címszereplőnek a „Lala” nevet adták /S. J. fordításában a neve Jed/. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy az S. J. által készített műfordítás szerzői műnek tekinthető.

Ad 2. A fordítás elkészítésére és az elkészült fordítás felhasználásának feltételeire vonatkozó szerződés a felek megállapodásán alapul, s ez a megállapodás kiterjed a megalkotás díjára és a felhasználási jog átengedéséért a szerzőt megillető jogdíjra is. Az eljáró tanács véleménye szerint az adott terjedelmű műfordításért járó díjazás 200-300.000 Ft közé tehető.

Ad 3. A Testület megvizsgálta és összehasonlította az eredeti angol szöveg, a megjelent magyar nyelvű kiadvány és S. J. fordításának véletlenszerűen kiválasztott helyeit. Ennek alapján a melléklet listában foglalt 34 olyan szövegrészt talált, amelyek teljes mértékben azonosak S. J. fordításában és a megjelent magyar nyelvű műben, és az eredetihez képest jellegzetes eltéréseket mutatnak. Az eltérések egyes esetekben kifejezett hibák, félreértések /pl. 1,2,3,4,5,6/, máskor egyéni fordulatok, az eredeti szöveggel nem alátámasztott betoldások, kihagyások /pl. 9, 10, 19/, hibás szóhasználatok /pl. 15, 17, 21/, illetve az S.-féle fordítással azonos helyesírási hibák, elírások /pl. 32, 33/.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a P. T. és P. D. nevével megjelent fordítás nem csak nyersfordításként használta S. J. szövegét, hanem annak egyéni fordulatait, esetenként félreértelmezéseit is átvette.

Budapest, 2000. szeptember 15.

Dr. Mann Judit
a tanács elnöke

Dr. Koltay Krisztina
a tanács előadó tagja

id. Dr. Ficsor Mihály
a tanács szavazó tagja